

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2016

Altia Oyj:n (jatkossa "Altia" tai "yhtiö") eri toimielinten tehtävät ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lain, yhtiökokouksen hyväksymän Altian yhtiöjärjestyksen ja Altian hallituksen hyväksymien Altian hallinnointiperiaatteiden mukaisesti. Altia on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto vastaa yhtiön omistajaohjauksesta ja valvonnasta. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Helsingissä.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkistaman Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 mukaisesti, ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä. Valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 13.5.2016 mukaisesti Altia noudattaa hallinnointikoodia 2015 tietyin poikkeuksin. Altian hallitus on päättänyt seuraavista poikkeamista hallinnointikoodista: Altia poikkeaa Suosituksesta 1 (Yhtiökokouskutsu ja päätösehdotukset) siten, että yhtiökokouskutsuun sisällytetään lain ja yhtiöjärjestyksen mukaiset ehdotukset. Altia poikkeaa Suosituksesta 2 (Osakkeenomistajan aloitteet yhtiökokouksen käsiteltäviksi asioiksi) siten, että yhtiö ei ilmoita internetsivuillaan päivämäärää, johon mennessä osakkeenomistajan on esitettävä yhtiön hallitukselle varsinaisen yhtiökokouksen käsiteltäväksi vaatimaansa asiaa. Altia poikkeaa suosituksesta 3 (Läsnäolo yhtiökokouksessa) siten, että hallituksen jäsenet, jäsenehdokkaat, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja osallistuvat yhtiökokoukseen osakkeenomistajan kutsusta. Altia poikkeaa Suosituksesta 4 (Yhtiökokousasiakirjojen arkisto) siten, että yhtiökokousasiakirjat toimitetaan ainoalle osakkeenomistajalle.

Poikkeukset hallinnointikoodin noudattamisesta perustuvat siihen, että yhtiöllä on yksi osakkeenomistaja. Altia noudattaa myös Valtion omistajapolitiikkaa koskevaan valtioneuvoston periaatepäätökseen 13.5.2016 sisältyvää talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanottoa valtio-omisteisten yritysten johdon palkitsemisesta. Yhtiö ilmoittaa, edellä todetuin poikkeuksin, hallinnointikoodin edellyttämät tiedot myös yhtiön internetsivuilla www.altiagroup.com. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2015 on saatavissa osoitteesta www.cgfinland.fi.

Toimielimet

Yhtiön johtamisesta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Yhtiön johtaminen ja hallinto perustuvat lisäksi yhtiökokouksen ja yhtiön tekemiin päätöksiin.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja käyttää päätösvaltaansa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista. Yhtiökokouksen kutsuu koolle hallitus vuosittain kuuden kuukauden kuluessa edellisen tilikauden päättymisestä. Ylimääräinen yhtiökokous voidaan kutsua koolle siten kuin osakeyhtiölaissa on säädetty. Varsinainen yhtiökokous päättää muun muassa tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta ja vastuuvapaudesta, valitsee hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut jäsenet

ja tilintarkastajan sekä päättää näiden palkkioista. Yhtiökokous päättää myös yhtiöjärjestyksen muuttamisesta.

Hallitus

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Altia-konsernissa. Hallitus on vahvistanut Altian hallinnointiperiaatteet. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen muodostavat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään yksi ja enintään viisi muuta jäsentä. Yhtiökokous valitsee puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet toimikaudelle, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen. Yhtiö ilmoittaa internetsivuillaan www.altiagroup.com hallituksen jäsenten henkilötiedot. Hallitus on vahvistanut hallituksen työjärjestyksen, joka sisältää hallituksen toimintaperiaatteet ja luettelon tärkeimmistä hallituksessa käsiteltävistä ja päätettävistä asioista.

Tämän mukaisesti hallitus muun muassa vahvistaa yhtiön strategian, taloudelliset tavoitteet, budjetit, merkittävimmät investoinnit ja riskienhallinnan periaatteet. Hallitus valitsee ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernin tai liiketoiminta-alueiden toimintaa koskevat asiat. Hallitus on myös hyväksynyt tarkastusvaliokunnan ja henkilöstövaliokunnan työjärjestykset. Hallitus kokoontuu etukäteen sovitun aikataulun mukaisesti, minkä lisäksi hallitus kokoontuu tarvittaessa. Hallitukselle annetaan kokouksissa ajankohtaista tietoa konsernin toiminnasta, taloudesta ja riskeistä. Toimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasiainjohtaja (joka toimii hallituksen sihteerinä) osallistuvat hallituksen kokouksiin. Johtoryhmän jäsenet ja muut yhtiön edustajat osallistuvat kokouksiin hallituksen kutsusta. Kaikista kokouksista laaditaan pöytäkirja. Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Monimuotoisuus on keskeinen periaate Altian hallituksen jäsenten valinnassa ja hallituksen kokoonpanosta päätettäessä, jotta yhtiöllä on aina taitava, osaava, kokenut ja tehokas hallitus. Monimuotoisuus on hyvin toimivan hallituksen keskeinen tekijä. Hallituksen on aina pystyttävä reagoimaan Altian liiketoiminnallisten ja strategisten tavoitteiden tarpeisiin sekä tukemaan ja haastamaan yhtiön johtoa rakentavasti ja ennakoivasti. Monimuotoinen hallituksen kokoonpano tukee ja palvelee yhtiön menestyksensä kehityksen ja kasvun nykyisiä ja tulevia tarpeita. Hallituksen monimuotoisuutta vahvistaa hallituksen jäsenten toisiaan täydentävä koulutus, osaaminen ja kokemus eri ammattialoilta ja liiketoiminnan johtamisesta eri kehitysvaiheissa. Hallituksen jäsenten erilaiset henkilökohtaiset ominaisuudet lisäävät osaltaan hallituksen monimuotoisuutta. Monimuotoisuutta lisää ja tukee relevantti kokemus yhtiölle strategisesti tärkeiltä toimialoilta ja markkinoilta, nyt ja tulevaisuudessa, vahva kansainvälisen

liiketoiminnan ja toimintaympäristön osaaminen sekä monipuolinen ikä-, sukupuoli- ja toimikausijakauma.

Vuonna 2016 Altian hallitukseen kuului 7 jäsentä, joilla kaikilla on yksi tai useampi yliopistotutkinto. Hallituksen jäsenillä on kansainvälistä työkokemusta eri johtotehtävistä, ja he ovat tai ovat olleet johtotehtävissä tai hallituksen jäseniä pörssiyhtiöissä tai listaamattomissa yhtiöissä. Kaksi hallituksen jäsentä toimii tai on toiminut johtotehtävissä FMCG-yhtiöissä. Hallituksen jäsenistä 43 % on naisia. Hallituksen jäsenet jakautuvat iältään 43 – 60 ikävuoden välille. Hallituksen eri jäsenten toimikaudet ovat alkaneet vuosina 2010, 2011, 2012, 2013, 2015 ja 2016.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on kaksi valiokuntaa, tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa hallituksen toimivaltaan kuuluvissa asioissa. Valiokunnat ovat valmistelevia elimiä, jotka avustavat hallitusta käsittelemällä toimialueeseensa kuuluvia asioita ja tekemällä näitä asioita koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokuntien kokouksista laaditaan pöytäkirja. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset. Valiokunnat raportoivat toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle. Hallitus nimittää vuosittain järjestäytymiskokouksessaan keskuudestaan tarkastus- ja henkilöstövaliokuntien puheenjohtajan ja jäsenet. Tarkastus- ja henkilöstövaliokunnan lisäksi hallitus voi yksittäisissä tapauksissa perustaa valiokunnan valmistelemaan tapauskohtaista asiakokonaisuutta. Hallitus ei vahvista tällaisille valiokunnille työjärjestyksiä eikä julkista valiokunnan toimikautta, kokoonpanoa, kokousten lukumäärää tai jäsenten osallistumisastetta.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla yhtiön taloudelliseen raportointiin ja valvontaan liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu seurata yhtiön taloudellista tilannetta ja valvoa taloudellista raportointiprosessia sekä seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia; käsitellä osavuositarkastukset ja tilinpäätös ja esittää ne hallituksen hyväksyttäväksi; seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisäätteistä tilintarkastusta ja arvioida yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta.

Lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu valmistella tilintarkastajan valintapäätös, arvioida lakisäätetyn tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista yhtiölle sekä muut hallituksen valiokunnalle antamat tehtävät. Valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä.

Henkilöstövaliokunta

Henkilöstövaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä, arvioida ja tehdä hallitukselle esityksiä Altia-konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä; seurata palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen; käsitellä ja valmistella muita johdon ja henkilöstön palkitsemiseen liittyviä kysymyksiä ja tehdä näitä

koskevia esityksiä hallitukselle; sekä käsitellä ja valmistella sellaisia johdon nimityskysymyksiä, jotka tulevat hallituksen päätettäväksi. Lisäksi henkilöstövaliokunta ehdottaa hallitukselle toimitusjohtajan esityksestä johtoryhmän nimitysasiat ja heidän palkkionsa sekä arvioi toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suoritukset ja ehdottaa hallitukselle heidän vuosittaiset palkkionsa ja muut kannustinpalkkiot. Valiokuntaan kuuluu vähintään kolme jäsentä.

Toimitusjohtaja

Yhtiön hallitus nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus päättää toimitusjohtajan toimisuhteen ehdoista. Toimisuhteen ehdot kirjataan kirjalliseen johtajasopimukseen. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön liiketoiminnan johtamisesta, ohjaamisesta ja valvonnasta. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenille tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi.

Toimitusjohtaja valmistelee asioita hallituksen päätettäväksi, kehittää yhtiötä hallituksen antamien ohjeiden ja hallituksen kanssa sovittujen tavoitteiden mukaisesti ja varmistaa hallituksen päätösten asianmukaisen täytäntöönpanon. Toimitusjohtaja on myös vastuussa siitä, että yhtiötä johdetaan soveltuvien lakien mukaisesti. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen, mutta on läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa, ellei hallitus toisin pääätä yksittäisen käsiteltävän asian osalta.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmään kuuluvat Altia Oyj:n toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä muita hallituksen nimeämiä ylimmän johdon henkilöitä. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti toimitusjohtajan johdolla käsittelemään koko konsernia koskevia asioita. Johtoryhmä ei ole yhtiön päätöksentekuelin, vaan se avustaa toimitusjohtajaa konsernin strategian toteuttamisessa ja operatiivisessa johtamisessa. Johtoryhmän tehtävänä on johtaa ja tarkastella yhtiön liiketoiminnan avainalueita kokonaisuudessaan, mikä edellyttää kehitysprosessien, konserniperiaatteiden ja konsernimenetelmien suunnittelua, ja talousasioiden kehityksen ja konsernin toimintasuunnitelman seuranta. Johtoryhmä kokoontuu kuukausittain. Kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Tarkastustoiminta

Sisäinen tarkastus

Altian sisäisestä tarkastuksessa vastaa sisäinen tarkastaja, joka raportoi hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja toimitusjohtajalle. Sisäinen tarkastus seuraa ja arvioi järjestelmien toimintaa sekä sisäisen valvonnan ja yhtiön talousraportoinnin asianmukaisuutta ja tehokkuutta riippumattomalla tavalla. Sisäisen tarkastuksen kohteet ja tarkastussuunnitelma päätetään vuosittain tarkastusvaliokunnassa. Sisäistä tarkastusta ohjaa hallituksen hyväksymä sisäisen tarkastuksen toimintaohje.

Ulkoinen tarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan Altialla on yksi tilintarkastaja, jonka on oltava tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto.

Yhtiön tilintarkastaja antaa vuositilinpäätöksen yhteydessä osakkeenomistajille tilintarkastuskertomuksen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Sisäisen valvonnan menettelytavat ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan tavoite on, että Altia-konsernin raportointi on luotettavaa ja lainmukaista ja että yhtiön sisäisiä periaatteita, ohjeistuksia ja toimintaohjeita noudatetaan. Sisäistä valvontaa suoritetaan konsernin kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnossa. Tietojärjestelmät ovat tehokkaan sisäisen valvonnan kannalta kriittisen tärkeitä. Konsernin tulosraportointia seurataan kuukausittain konsernin johtoryhmässä sekä liiketoiminta- alueiden johtoryhmissä. Kukin liiketoiminta-alue vastaa oman liiketoimintansa valvonnan tehokkuudesta. Liiketoiminta-alueet ja konsernin talousorganisaatio vastaavat taloudellisen raportoinnin prosesseista. Tarkastusvaliokunta arvioi taloudellisen raportoinnin prosesseja. Lisäksi konsernin taloudellista tilannetta seurataan tarkastusvaliokunnan ja hallituksen kokouksissa. Tarkastusvaliokunta ja hallitus käyvät läpi osavuosikatsaukset ja tilinpäätöksen ennen niiden hyväksymistä ja julkaisemista.

Riskienhallinta

Altian riskienhallinnan tavoitteena on tukea yhtiön strategian toteutumista, riskien tunnistamista sekä keinoja pienentää riskien toteutumistodennäköisyyttä ja vaikutusta sekä suojata liiketoiminnan jatkuvuutta. Riskin aiheuttaja voi olla yhtiön sisäinen tai ulkoinen tapahtuma. Konsernin riskienhallintapolitiikka on Altia Oyj:n hallituksen hyväksymä. Riskienhallintapolitiikassa kuvataan Altian riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut sekä raportoinnin periaatteet. Sen mukaisesti riskienhallinnan ohjausryhmä tukee ja koordinoi riskienhallintaa osana konsernin suunnittelu- ja ohjausprosesseja sekä raportoi keskeisimmät riskit yhtiön johdolle ja tarkastusvaliokunnalle. Merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä arvioidaan vuosittain hallituksen toimintakertomuksessa. Altian liiketoiminta-alueet vastaavat operatiiviseen toimintaansa liittyvistä riskeistä, niiden tunnistamisesta, ennaltaehkäisemisestä ja keskeisistä rajoittamiskeinoista. Konsernin rahoitusosasto hallinnoi taloudellisia riskejä yhtiön rahoituspolitiikassa määriteltyjen suojausperiaatteiden mukaisesti. Konsernin merkittävimpien taloudellisten riskien hallintaperiaatteita on kuvattu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, kohdassa 4.1. Rahoitusriskien hallinta. Rahoitusosasto vastaa lisäksi koko konsernin käsittävistä vakuutusohjelmista.

Hallinnointi vuonna 2016

Varsinainen yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 29.3.2016. Yhtiökokous vahvisti tilipäätöksen tilikaudelta 2015 ja päätti vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille. Yhtiökokous valitsi hallituksen jäsenet ja tilintarkastajan ja päätti osingon jakamisesta 0,29 euroa osakkeelta hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

Hallitus

Altian varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi seitsemän ja valitsi hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

- Sanna Suvanto-Harsaae, puheenjohtaja, s. 1966, ekonomi
- Annikka Hurme, varapuheenjohtaja, s. 1964, elintarviketieteiden maisteri, toimitusjohtaja
- Kim Henriksson, s. 1968, kauppätieteiden maisteri, Corporate Finance Advisor
- Minna Huhtaniska, s. 1974, oikeustieteiden ja kauppätieteiden maisteri, lakiasiaintohtaja
- Jarmo Kilpelä, s. 1957, kauppätieteiden maisteri, finanssineuvos
- Kasper Madsen, s. 1961, kauppätieteiden kandidaatti, COO
- Kai Telanne, s. 1964, kauppätieteiden maisteri, toimitusjohtaja

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuuden. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen jäsen Jarmo Kilpelä on virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon. Muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön osakkeenomistajasta. Altian hallitus kokoontui vuonna 2016 kaksitoista kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisaste oli 90,1%.

Tarkastusvaliokunta

Hallituksen tarkastusvaliokunnan jäseniä ovat Kim Henriksson (puheenjohtaja), Minna Huhtaniska ja Sanna Suvanto-Harsaae. Vuonna 2016 tarkastusvaliokunta kokoontui kuusi kertaa, ja jäsenten keskimääräinen osallistumisaste oli 88,9 %.

Henkilöstövaliokunta

Hallituksen henkilöstövaliokunnan jäseniä ovat Sanna Suvanto-Harsaae (puheenjohtaja), Annikka Hurme ja Jarmo Kilpelä. Vuonna 2016 palkitsemisvaliokunta kokoontui neljä kertaa, ja jäsenten osallistumisaste oli 100 %.

Hallituksen ja valiokuntien kokousten lukumäärä ja jäsenten osallistuminen:

	Hallitus	Tarkastusvaliokunta	Henkilöstövaliokunta
Sanna Suvanto-Harsaae	12/12	6/6	4/4
Annikka Hurme	12/12		4/4
Kim Henriksson	12/12	6/6	
Minna Huhtaniska	9/12	4/6	
Jarmo Kilpelä	10/12		4/4
Kasper Madsen	10/12		
Kai Telanne	8/9		

Toimitusjohtaja

Altia Oyj:n toimitusjohtajana toimii KTM Pekka Tennilä (s. 1969).

Johtoryhmä

Altian johtoryhmään kuuluivat vuonna 2016 seuraavat henkilöt:

- Pekka Tennilä, Toimitusjohtaja
- Michael Bech-Jansen, SVP Commercial Operations
- Janne Halttunen SVP, Partner Business & Export
- Kirsi Lehtola SVP, Human Resources (1.4.2016 alkaen)
- Matti Piri, CFO
- Kirsi Puntila, SVP Marketing (1.7.2016 alkaen)
- Hannu Tuominen, SVP Industrial Services & Supply Chain

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen ja muut edut on selostettu yhtiön palkka- ja palkkioselvityksessä.

Osakkeet ja osakeperusteiset oikeudet

Altia on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö. Hallituksen jäsenillä, toimitusjohtajalla tai johtoryhmän jäsenillä taikka heidän määräysvalta-yhteisöillään ei ole osakkeita tai osakeperusteisia oikeuksia Altiassa tai sen konserniyhtiössä.

Tilintarkastus

Yhtiön tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Ylva Eriksson. PwC:lle vuonna 2016 suoritettujen palkkiot varsinaisesta tilintarkastuksesta olivat 0,3 miljoonaa euroa. Lisäksi PwC:lle maksettiin konserniyhtiöiden muusta konsultoinnista yhteensä 0,1 miljoonaa euroa.